

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(KЪ ПРЕНАЛТА БОИЕ.)

AL VII-LEA

N° 44.

Brashov, 1. Iunie.

1844.

DESKIDERE DE ПРЕНЪМЕРАЦІЕ.

Пентрѣ тоѹ ачеѡа, каріѹ п'аѣ datina de a пренѣмера не анѣл днтрег, арѣтѣм, кѣ кѣ 1. Іуліе а. к. 1844 deskidem ла Газета де Трансилваніа ші Фѡіеа пентрѣ мінте, інімѣ ші літературѣ пренѣмераціе нѡѣ кѣ 4 фіоріні ард. (12 доізечері) дн афарѣ ші 3 фр. 30 крі ард. дн Брашов не зп семестрѣ пѣлѣ ла 31. Декемврие. DDніѹ авонаѹі сѣпт пофтіѹі а'ші арѣта воінѹа ші а тріміте преѹѣл хотѣрѣт кѣ атѣт маі кѣрѣнд, кѣ кѣт семестрѣл се апроніе кѣтре капет ші поі преа тѣрѣімор пренѣмеранѹі пѣ не пѣтем дндатора а шерѣі кѣ есемпларе комплете.

Шп шір де „Артіколі днчепѣторі“ дн Газетѣ ші зп днсемпѣторіѣ пѣтѣр де алѹі ар-тіколі дн Фѡіе, тѣіеторі дн віеаѹа політїкѣ ші мораль а Ронѣнімеі поастре кредет кѣ ші дн семестрѣ ал 2-леа вор деѣпта інтересѣл ші вор кѣдїга пѣтѣереа ачелора, каріѹ ші пѣлѣ дн ачест мінѣт аѣ шїзт преѹі преавосїтоареа поастрѣ актївітате ші даѣ тоатѣ дре-птатеа скопѣлѣі чѣл гонїмї не кѣт стѣ ачела дн але поастре пѣтері. Редакція.

РАПОРТЪРІ КОМЕРЦІАЛЕ

din Moldavia ші Цара ромѣнеаскѣ дн анѣл 1843 кѣ деосевїтѣ прївінѣѣ ла к. к. Стате.

(Брмарѣ.)

Днтре асфелїѣ де реладїї пѣ се преа поате фѣгѣдїі чева дѣтѣкѣрѣторіѣ пентрѣ тречереа продѣптелор індѣстріале але Австріеі ші але челеілате Церманїї. Дн Еѣпт ші Смірна, ла Босфор, дн Трапеззнт ші акѣт ші дн портѣрїле дела Дѣлѣре с'аѣ дн-кѣіват конкѣрїнда енглезѣ, кареа песте тот вреа сѣ фїе пѣтаї еа. Шеле касе негѣсторїей дн Іаншї ші дн Бѣкѣрѣщї аѣ ші пѣрѣ-сіт пїаѣеле цермане, трѣгѣндѣшї марѣѣ енглезѣ деа дрептѣл дн Маншестер. Дѣлѣ че дн анѣл треѣт зп негѣсторїѣ еврей дн Іаншї прїп шїестрїї сверѣтоаре ар фї днтро-ѹс кѣ порочїре ла Молдовенї, карїѹ дїпѣ тот дѣлѣ повѣтѣї, гѣноїл тренѣелор де фабрї-кате енглезе, акѣт, дѣлѣ кѣт се аѣде, есте сѣ се рѣдїче аколо зп депѡ маре де тѣрфї енглезейї, каре ва венї дн лѣптѣ апріатѣ кѣ індѣстріа церманѣ. Аша дар Австріа ші Церманїа е сілітѣ а днтревїнѣа тоате мїж-лоачеле ші пѣтерїле, ка сѣ поатѣ дїнеа кѣ чїасте пїаѣа цѣрїлор дела Дѣлѣре, кареа пентрѣ тречереа продѣптелор сале індѣстріале есте атѣт де днсемпѣтоаре. Посїѣіа цео-графїкѣ ші днлесїреа транспоартелор ші а траѣерїї тѣрфїлор дї даѣ дн прївінѣа ачеста фолоасе тарї, каре політїка комерцїалѣ а Енглігерей вічі одатѣ пѣ ле ва аѣеа.

Дѣлѣ че кѣрѣвшїа не ѣскаѣ, дѣлѣ кѣт ап арѣтат маї сѣс, се фаче кѣ предѣрїле че-ле маї еѣтїне, рѣтѣне пѣтаї, ка сѣ се маї факѣ чева зпѣрѣрї ші дн партеа дрѣтѣлїї де апѣ де Дѣлѣре. Кїрїа не вапоарѣ скѣт-

пѣще тарѣа не сокотеала комерцїлї ав-стріак де „трансіто.“ Ачест Fiascht ар тре-ѣлї сѣ маї сѣазѣ пентрѣ манѣфѣптѣрїле челе проасте. — Пѣтїреа вапоарѣлор прїп ачѣеа п'ар перде нїмїк. Тоѹі кѣтпѣрѣторїї, карїѹ дн прїѣіна ачѣаста аѣ пѣрѣсіто, сар грѣѣі іарѣш ла еѣ, фїнд кѣ педечїле карейї ста маї пайнте дн кале, прекѣт: зѣчереа тѣрфїлор дн стаѣїле челе де кѣпетенїе, скїтѣареа ші вѣтѣмареа колетелор, деспѣрѣїреа тѣрфїлор че сѣнт де о партїѣ, дѣлѣ пѣтїнѣѣ, парте маре с'аѣ рѣдїкат; прїп скѣдереа фрахтѣлї с'ар кѣдїга дндатѣ дн апїї чей дн тѣѣ о маї маре тречере де фѣрѣрїї австріаче, де лѣкрѣрї де але тѣсарїлор ші оглїнзі.

Де алтѣ парте іарѣш пѣ е де тѣгѣдїт, кѣ пентрѣ сіліторїї негѣсторї австріачї се маї дорѣще днѣк кѣте чева.

Темеїл днфлорїрей манѣфѣптѣрїлор ші а Стателор че ле спрїжїнеск не ачелеа, дн-тре каре се пѣтѣрѣ ші Австріа, есте: чеа маї маре словозенїе днтрѣ тот фелїл де лѣкраре ші кѣпрїндере індѣстріосѣ, атѣт дн месерїї, кѣт ші дн фабрїчї. О сістемѣ апѣрѣтоаре де ватѣ ші тѣсрїле челе енергїче че с'аѣ лѣат дн времїле ачестеа маї нѡѣ дн контра негодѣлїї де кон-трѣванѣѣ, сігѣрїсеск крѣщереа індѣстріеї де інфлїнѣеле стрїкѣчоасе дн афарѣ.

Дн контра педечелор фѣрїте де кѣтре обїчїейл чел днвекїт ші де кѣтре шлендрїа-пѣл цѣхѣрїлор аѣ конфѣптѣт кѣ ѣп фолос адѣлѣк кѣѣетата сістемѣ а прївілѣцілор пентрѣ аѣларе, прекѣт ші лібералїтатеа (дѣрпї-чїа) кѣпрїндерїлор комерцїале, кареа сістемѣ фаче чеа маї маре чїпсте ачелор ѣрѣваѣї де стат, карїѹ шїѣ повѣзїї треїле ачестеа, кѣ тоате кѣ акѣт поменїта сістемѣ пѣ се дн-

tinde la Цара Унгвееаскъ ши Трансилванія, fiind къ ачі дикъ нѣ с'аѣ нѣс дн лѣкраре асемеѣа тѣсѣрї.

Мѣлт аѣ днаинтат дн Австріа industria prin асееа, къ месеріашї дшї адѣнъ prod-птеле лор днтр'о касъ, къ скоп de а ле арѣта ла лѣте, прекѣт ши prin днфїндареа соціетѣ-дїлор de месеріашї. Ар фї дикъ de dorit din партеа ачестора ши а фабрикадїлор съ айѣ ши о кѣнодїнѣ маї коаптѣ деспре тѣрфїле меркантіле, маї мѣлтѣ аквратецѣ ши іѣдеаль дн прїмїреа комїсіонелор, о маї mare грїжѣ дн легареа ши спедїреа тѣрфїлор; къ зн кѣ-вѣнт, маї мѣлтѣ seriositate (неглѣтїре) ши маї пѣдїнѣ perde de време. Гѣвернѣл Статѣлѣ австріак аѣ дат дн времїле ачестеа маї нѣ индустріеї ши комерцїлѣ о днволдїре, кареа фїеѣе-каре прїетїн ал патріеї треѣѣе съ о реѣноаскъ къ мѣлѣтїтоаре реверїнѣл. Кѣ днкредереа, кареа prin ачестеа тѣсѣрї днделенте се днтемеїазѣ дн пѣререа пѣвлїкъ, капїталеле челе мѣлте каре дн Австріа пѣнѣ акѣм зак тоарте, с'аѣ каре се ѣсѣкъ дн мѣдѣ-ва Статѣлѣ, се вор днтоарче дн днтрєпрїндерїле индустріеї ши але комерцїлѣ, ши prin асееа вор да ачестора пѣтерї, de каре пѣнѣ акѣм нїме нѣ с'аѣ фолосїт.

II. Марѣа че се скоате din Молдо-Ромѣніа.

A.) дн Австріа.

Moldavia ши Romania фаче къ Австріа о негѣсторїе фоарте вїе къ prodѣпте проасте, кѣм: вїте къ коарне, рѣштѣорї, prodѣпте економїче ши къ песѣрїе.

Дн анѣл 1843 с'аѣ спедїт prin вапоарѣ пе Дѣпѣре песте Оршова 45,000 тѣжї фелїрї de артіколї, парте mare еспортѣрї din Бѣлгарїа, днтре каре се аѣла о кѣтїме mare de тѣліе (Tully) ши гогоаше (Knorrer) din Цара Ромѣнеаскъ. Фїнд къ дн анѣл треѣт гогоашеле аѣ фост фоарте пѣдїне, prin ѣрмаре нѣ ера de ажнс пентрѣ треѣїнѣа че се череа дн Германїа, аша се фѣкъ о днтреѣаре дн Цара Ромѣнеаскъ de песте Олт, vnde дн пѣдѣрїле челе богате de стежарї ла поала Карпадїлор de кѣтре мїазѣзї ачестѣ пентрѣ вѣ-псїре неапѣратѣ матерїе се фаче de прїсос. Цѣранї ромѣнї, кѣрора нїчі къ ле ера кѣно-скѣт предѣл ачестѣї фѣрѣнт че креѣе сѣлѣтѣ-чеще, адѣнарѣ къ мѣлѣтїмеа ши ле дѣсерѣ пѣнѣ ла Оршова веке. Спеѣландїї австріачї, апѣтїт кѣтеѣа касе негѣсторецїї din Оршова фѣ-кѣрѣ треѣї неспѣс de вѣне къ ачест артікѣл, кѣдїгїнд ла днтѣїа кѣмпѣраре сѣтѣ ла сѣтѣ.

Дела Цѣрїї с'аѣ спедїт дн а. 1843 къ вапорѣл „Zrini“ 2,530 тѣжї лѣпѣ, 29 тѣжї пѣр de порѣ, 48 тѣжї коарне de воѣ, 93 тѣжї пѣї de іепѣре ла Пеща ши ла Вїена.

Din Браїла ши Галацї се спедїрѣ тот къ ачелаш вапор дн Австріа кѣтеѣа партїї de лѣпѣ ши de лїпїорї, а кѣрор предѣ днпреѣнѣ къ кѣтеѣа тропе de ванї аѣ сѣїт ла 155,676 фїорїнї.

Din валта чеа богатѣ de пеще дела Галац пѣтїтѣ „Братїш“ се прїнд пе ан апроане ла 3000 тѣжї de пеще. Пещїї ачещїа, парте mare к рапї, шїѣче ши врене, се деснїкъ дн

dѣл, се сарѣ, ши дѣпѣ асееа се ашеѣзѣ дн тоане. 100 ока (225 пѣдїї) се вїнде дн Галацї къ о сѣтѣ пѣнѣ ла 160 леї; ши негѣдѣл къ ар-тіколѣл ачесте пентрѣ Молдова есте асѣдатѣ къ атѣта маї адѣкѣторїѣ de кѣдїг, къ кѣт ва-та de еспортадїе дн Цара Ромѣнеаскъ с'аѣ сѣїт астфелїѣ, дн кѣт е къ непѣтїнѣ а днтре-прїнде о асемеѣа спеѣладїе.

Негѣдѣл къ вїтеле че'л фак маї къ сеамѣ пѣтаї негѣсторїї австріачї дн Молдова de мїазѣноапте къ Австріа, дѣпѣ кѣм дїе тоатѣ лѣ-теа, есте фоарте днсемпѣторїѣ.

Дела Галац ши Браїла се спедїескъ маї днколо кѣтїмї днсемпате de тѣрфї колонїале, кѣм: олеїѣ, фѣрѣтѣрї de мїазѣзї дн Трансил-ванїа, Бѣковїна ши дн днѣтѣрїле австріаче din Галицїа, — о парте ши prin аша пѣтїта ватѣ а кѣкѣлѣ (преварїкадїе).

(Ва ѣрма).

TRANSLVANIA.

Брашов, 9. Іѣнїе. Тѣргѣл че неам обїч-нѣїт а'л аѣеа дндатѣ дѣпѣ Жоїа verde, естїмп н'аѣ фост аша de вїѣ ка алтѣдатѣ. Марѣ се аѣла din дестѣл, дар кѣмпѣрѣторїї лїпсеаѣ, ши апѣтїт сѣкѣї din Треїскаѣне ера фоарте пѣдїнї, поате пентрѣ еволѣдїїле мїлїтаре че токма дн ачестѣ време се дїнеаѣ ла Szent György. Вїте къ коарне аѣ фост фоарте мѣлте, дар аѣ авѣт пѣдїнѣ тречере, din коптрѣ каїї чеї токѣ-пещїї с'аѣ вѣндѣт дикъ пе ла ватѣ ергемїї дн-трецї вѣнѣденїлор, карїї апої дї треѣкѣрѣ prin Брашов кѣтре Бѣнат. Тот че аѣ десѣѣстат пе оаменї къ прїлежѣл тѣргѣлѣ акѣм ка ши алтѣдатѣ аѣ фост мѣлтеле адѣнѣтѣрї de чершї-торї, фелїѣ de фелїѣ de скїлѣвїдїї, каре днтр'а-дѣѣр те волѣѣѣаѣ къ тотѣл. Кїнд vom ажн-де ши пої асееа време, дн кареа съ се іеа тѣ-сѣрї кѣвїїнѣоасе пентрѣ ка съ пѣтем сѣпна de ачестѣ плагѣ а цѣрїї!

Кѣлѣж, 4. Іѣнїе. Дн зїле.ле треѣтѣ зн вїѣр воїнд а днкїде вїтеле знор днлїгѣї de пе зн мал de вїе дела Кѣлѣж, vnde ле словозїсе асееїа ла пѣшѣне, фѣ вѣтѣт de кѣтре влесте-тацїї de фечїорї днтр'атѣта, дн кѣт песте треї зїле дшї ши дѣдѣ сѣфлетѣл. Пе фечїорї дї прїнсе дрегѣторїа локалѣ, дар содїа репоса-тѣлѣ вїер се днпѣкъ къ днпшїї пентрѣ 12 фїорїнї дн аратѣ, ши аша асееї хоѣї пѣтаї de кѣт се словозїрѣ din прїнсоаре. (Маї тѣр-зїѣ се прїнсерѣ de поѣ). Че съ зїчет ла асее-ста, кїнд вїїада знїї om се предѣїеѣе пѣтаї 12 фр. Dorit ка лѣкрѣл ачесте, каре нечїп-стеще аша de мѣлт моралїтатеа, съ нѣ днкѣп-дїѣре лѣареа амїнте а ачелора че се кѣвїне.

Кѣте одатѣ скапѣ асемеѣа оаменї, маї алес дакъ се аѣлѣ дн старе вѣпѣ, ка ши асее-щїа, днсѣ спре окара веакѣлѣ ал 19-леа.

Chronica.

Тѣрчїа. Дела марѣїне, 15. Маїѣ. De мѣлт се вестїсе, кѣмкъ ла дѣрѣтареа Бра-ней prin четеле Албанезїлор, повѣдѣторїѣл лор чел маї вестїт Баѣа Беко ар фї кѣзѣт; вестеа асееаста акѣм с'аѣ адеверїт пе депїн. Дн локѣл ачелѣїа аѣ апѣкат фратесѣѣ. — Крещїнїї дела Ніш сѣнт дн чеа маї mare

спайнтъ шї гроазъ, темъндъсе ка пѣ кѣтва арпѣзїї съ рестоарне шї четатеа ачеаста. Новъ пашъ тѣрческ дела Ниш пѣзеще кѣ маре грїжъ, ка пѣ кѣтва арпѣзїї съ треакъ песте рѣжъ вѣлгѣреск Морава; ел дпсѣ п'аре атѣта арматъ, ка съ поатъ трече песте рѣжъ, шї съ сілеаскъ пе арпѣзїї а се дптоарче дпдѣрѣт — о асеменеа мїшкаре ар прїнде фоарте вїне пентрѣ чеї 10,000 тѣрчї, карїї вїн дела Моностїр, кѣчї прїн ачеїа четеле челе ходещї де арпѣзїї ар фї амерїндате пе дїн дос. Жїмѣтате дїн арматда ачестора се афлѣ дптре Ъскїп шї Кѣманова фацѣ кѣ арматда тѣрческъ, дп депѣртаре ка де 6 оре. Се паре дпсѣ кѣ нїчї зпїї нїчї алдїї пѣ преа аѣ воїе де а се ловї, кѣ тоате кѣ съ ретѣе тїмп маї дпделзпгат пе локѣл внде се афлѣ акѣм, пѣ є кѣ пѣтїндѣ дїн прїчїпъ, кѣ кѣлѣрїнеа пѣмаї аре че роаде. Дпвоїелеле че ераѣ съ се факъ дптре тѣрчї шї арпѣзїї кѣ прїндеаѣ челе маї лїнгвїштоаре фѣгѣдѣїнѣ пентрѣ арпѣзїї, с. п. кѣмкѣ еї пе вїторїѣ вор фї скѣтїї де Нісам, лївертѣдїле лор вор фї рекѣпоскѣте шї дптѣрїте, нїчї кѣ вор фї трашї ла врео педѣапсѣ пентрѣ челе дптрепрїнсе дела рескѣлареа лор дпкоаче, де кѣтва вор депѣне армеле шї се вор дптоарче пе ла каселе лор; дар арпѣзїї пѣ даѣ нїчї о кредїнѣ ла асеменеа фѣгѣдѣїнѣ роале. Е де темѣт, кѣ тѣрчїї, дѣпъ кѣм се вѣд еї а фї дптокмїдїї, пѣ вор пѣтеа нїчї дптрѣп кїп дпфѣрѣнѣ пе арпѣзїї. Негѣсторїї, карїї се дптоарсерѣ дела тѣргѣл Сересѣлї дп товѣрѣшїа лѣї Мѣстафа паша че траѣе ла Відїн, спѣп, кѣ а кѣлѣторї сїнгѣрїт дпкѣ шї пе дрѣмѣл чел маре дела Ниш пѣпъ ла Адрианопол есте лѣкрѣ прїмеждїос, кѣ тоате кѣ албанезїї спре а пѣтеа дпшѣла лѣтмеа, пе тѣтарїї кѣлѣрецї че слѣжеск де постѣ, дї ласѣ съ треакъ невѣтѣмацїї. А кѣлѣторї деа дрепѣл дїн Херцеговїна, Боснїа саѣ Серес ла Серес шї ла Салонїкї пѣ є нїчї ворѣѣ, ачеа се пѣтеа фаче пѣмаї астѣ їарпъ, кѣнд ера фрїгѣл чел маре बारे цїнеа пе албанезїї пе акасѣ, кѣ тоате кѣ хоцїї се фѣчеаѣ шї атѣнчї, маї алес дп вечїпѣтатеа четѣдїлор. Токма аша есте кѣрат кѣ пепѣтїндѣ а кѣлѣторї дела Фїлінополи, Софїа саѣ Серес ла цѣрмїї тѣрїї адриатїче, фїїндкѣ албанезїї се афлѣ песте тот локѣл дп мїшкаре. Тѣргѣл Сересѣлї, каре дптрѣалт кїп есте фоарте дпсемнат дп Тѣрчїа, дїн прїчїна ачеаста аѣ фост естїмп пѣдїп кѣѣтат. Шї дптре чеї че аѣ венїт ведеаї караване дптрецїї пѣмаї дп кѣтешї шї їстене, кѣчї тот че авѣрѣ маї вѣп, аѣ фост сїлїдїї а лѣса дп тѣпїле хоцїлор де арпѣзїї. Мѣлдїї дїн ачеїа нїчї кѣ се маї пѣтеаѣ дптоарче пе ла каселе лор, дїн прїчїпъ кѣ арпѣзїї ле кѣпрїнсерѣ тошїїле; се афлаѣ тотѣшїї зпїї, карїї рѣсвїдїї де дорѣл де а'шї ведеа неваста шї фїї, пѣ се соїаѣ а трече прїн мїжлокѣл хоцїлор шї а се дптоарче пе ла касе, дпсѣ пѣмаї ка чершїторї. Нѣ є лок а дескрїе кѣ атѣрѣпѣтѣл тоате тїрѣпїїле дптрепрїнсе дїн партеа арпѣзїїлор; дїн контрѣ есте фоарте їнтересант а кѣпоаѣе цїне сѣпт ачеї хоцїї крїмпалї. Албанезїї се дпмпарт дп дѣѣ неатѣрї,

пе каре ле деспарте рѣжъ Скѣмвї дп Гоцї дела Норд шї Тоскї дела мїазѣзїї. О парте маре дїн чеї дїн тѣїѣ се цїне де релеѣеа романокатоликъ шї есте аместекатъ кѣ сѣрвїї, дїн чеї дїн зрѣтъ о парте тѣртѣрїсеѣе кредїнда вїсерїчеї гречешїї пѣзнїте, прїн зрмаре сѣпт кѣ гречїї рѣдїдїї. Тоцї албанезїї кредїнїї се афлѣ лїнїдїдїї, ва тѣлдїї шї дїн албанезїї тѣрчї пѣ їаѣ парте ла фаптеле челе вѣжоврїтоаре, кѣ тоате кѣ шї еї стаѣ кѣ армеле дп тѣпъ, дпсѣ пѣмаї спре а релїпїнѣ кѣ пѣтере арматъ пе тѣрчїї карїї с'ар сїлї а дптра пе пѣтѣпѣтѣл лор. Четеле хоцїлор стаѣ парте маре дїн неамѣл пѣмїт Гоцї, шї дпкѣ пѣ дїн чел че се афлѣ дп Албанїа, чї дїн Мїсїа де сѣс шї дїн Маѣедонїа апѣсанѣ, внде се афлѣ местекатїї кѣ сѣрвїї шї вѣлгарїї. Ачеїї албанезїї с'аѣ рескѣлат дп контра Порцїї, шї дптрепрїнд тот фелїѣ де крїме асѣпра кредїнїїлор. Цара, деспре кареа є ворѣа ачї, пентрѣ посїдїа са централъ че о аре дп лѣвѣтрѣл Тѣрчїеї, аре о дпсемпѣтате полїтїкѣ шї мїлїтарѣ. Де ачї стаѣ тоате кѣлѣ дескїсе, прекѣм: кѣтре Херцеговїна, Боснїа, Сербїа шї Бѣлгарїа. Ачї є пѣтѣл де дпцелѣѣере дптре акѣм пѣтѣрателе цѣрї; ачеаста є прїчїна де с'аѣ пѣтѣт албанезїї дппрїдїа шї астѣдатъ аша дп прїпѣ дп тоате пѣрѣїле Тѣрчїеї пѣпъ шї песте Адрианопол. Пентрѣ ачеа се сокотешѣе цара албанезїїлор де о ватрѣ комѣпѣ, дїн кареа с'аѣ пресѣрат револѣдїїле дп Сербїа, Бѣлгарїа, Албанїа шї Тѣрчїа. Де ачї се траѣе казакѣл сѣрвеск; ачеаста есте патрїа сѣрвїлор, карїї дп веакѣл ал 17. пѣпъ ла жѣмѣтатеа веакѣлї ал 18-леа с'аѣ ашезат кѣ мїїле прїн Славонїа, Сїрмїѣ, Бачка шї прїн вѣпатѣл Ънгарїеї, де ачї провїп сѣрвїї дїн Ънгарїа мерїдїоналѣ. Кредїнїї, карїї се афлаѣ дптре ачест' соїѣ де оаменї, тревѣїаѣ съ се дедѣа дїн време кѣ сѣпѣперѣа шї ровїа. Іар албанезїї дїн контрѣ, аѣ сѣпт дїн време цїдѣ де домп шї де тїранї кѣмплїдїї, карїї маї тѣрѣїѣ афлѣндѣсе дппрецїїдїї дптре стрѣпїї, аѣ десѣрѣкат тоате вїртѣдїле нацїонале, шї астѣзїї оаменїї чеї маї стрїкацїї моралїчешѣе дїн вїда албанѣ се пѣтеск ла пої арпѣзїї. Де обїше се азде о пѣлѣсоаре асѣпра Езропїї кредїнїе, кѣчї ш'аѣ зїтат де фрѣцїї сѣї чеї спїрїтѣалї, карїї сѣпт прада пѣгѣнїлор; пѣ є дп старе пеана а дескрїе тѣпчїле челе дпфїорѣтоаре че се пѣп пе ачешїї оаменїї де кѣтре арпѣзїї, съ пе адѣчет амїнте де тѣченїчїї дїн веакѣрїле челе дїн тѣїѣ але релеѣеї кредїнїе, шї атѣнчїї пе маї пѣтем апропїа чева кѣ кѣцетѣл де маргїрїї дїн дппѣрѣцїа тѣрческъ.

Дела гранїда сѣрвѣаскъ дїн 9. Маїѣ. Рескѣлареа арпѣзїїлор есте о зрмаре шї тотдѣодатъ шї о доваѣ а пѣтѣлѣзїмїрїї кѣ реформеле дп дппѣрѣцїа тѣрческъ. Анѣмїт шї арпѣзїї шї тѣрчїї пѣ сѣпт тѣлѣзїмїдїї кѣ хатїшерїфѣл де Гѣлхане, кѣ тоате кѣ ачеста пѣ се пѣзеще нїкѣрїї; сѣпт пѣтѣлѣзїмїдїї пентрѣ Нісам, еї пѣ вреаѣ рекрѣтацїе; пѣ вреаѣ нїчї зпї фелїѣ де скїтѣваре дп тревїле релеѣеї прекѣм чеа де дезпѣзїї кѣ репегадїї; пѣ воїеск ка Тѣрчїа дп тревїле дппѣрѣцїеї сале съ аскѣлте де потеле дїпломатїлор стрїнїї, кѣ зпї кѣзѣлат арпѣзїї вор, ка тоате съ ретѣе дп стареа

ди кареа се алаа днаите де реформе, а твчч кнд ле мерцеа тврчлор треава фортене вине. — Ди асеменеа днпрциърри съ нз не амъ рин а креде, къ доар артъдци ар фї алиадї къ крецини дн контра Тврчлор, къ атът маї въртос, къ хатшерифъа поменит дъ чева фолоасе крецинилор, шї къ не ачещїа їар апъра шї пвтерїле стръине. (Жърн. де Аврс. шї де Аграм).

Кътре ромъниї дн дїедезеле епїскопещї а Вершедълвї, а Тїмїшорїї шї а Арадълвї.

(Днкеїере.)

Везї, фрате ромъне, сокотеще дар кѣм поци спорї дн кълтъръ алтїнїтре, де кѣт кѣм џ ам спѣс маї сѣс. Мѣлте аш пѣтеа адъче днаите, днсъ нз не фолосеще! Дрепт ачееа депътаци харничи, прокопсїци шї зелошї националї вом авеа мїнте а не кътта. Съ не адъпът фрацилор тоци ка фрациї дн маї тѣлте локъри, дн маї тѣлте рѣндъри, шї де чеї маї ашезацї, маї влѣнзї, шї маї прокопсїци съ аскѣлтѣм, сѣатълвї лор съ зртѣм, че е ал пострѣ шї че се кѣвїне съ кътѣм, дрептѣл алтъна съ пѣл кълкъм, днтрѣ ачееа не вом кѣпоаше къ сѣптем оашенї къ сѣфлет маре; къ тот днсъа кареле вреа къ пвтереа а адъче ла їнтересѣл съѣ не алтѣл, къ ачееа дешаптъ пе ачела а се пѣзи де кѣрса чеа аскѣпсъ спре перзареа са днтїпсъ. —

Domnїї депътациї де пої аленї пот съ фїе днсърчїнациї де кътре алегъторї къ їнстрѣкциї, дѣнъ каре вор фї адаторациї стрѣпс а зрта, днтрѣ ачеле се поате пѣне: дн дїедезеле Вершедълвї шї а Тїмїшорїї (къ де а Арадълвї а днгрїжї нз чере тревъїнца) съ се таїе пѣдеждѣа сѣрвїлор де а маї фї епїскопї; ачееа шї маї де дешѣл дн зечїтеа а треїа дн веакъа ачеста сѣѣ лѣкрат, днсъ сѣѣ дат зїтърїї; поате фї доаръ къ дн тїмпѣл ачела аѣ фост оашенїї маї харничи дн нациа поастрѣ? Дн тѣпъстїрїле: Месїч, Ст. Цорз, Бездїн, шї Ходош съ се кѣпрїндѣ трептеле де Ромънїї; Протопопїле дн нѣмїтеле дїедезе дѣпъ каталог (мї се паре къ дн векиме сѣнт респїкат анѣмїте каре сѣнт ромънещї) челе ромънещї де ромънїї нѣмаї съ се къщїце, съ нз се маї днтѣмпле челе дн епїскопатѣл Тїмїшорїї зртате, ка сїнгър дела епїскопїе съ се копѣнде лѣкрѣл: Шїм пої маї тѣлциї протопопї сѣрвї дн протопопїатърїле ромънещї. Рѣѣ, дешѣл де рѣѣ, дакъ ромънїї авѣнд окї, дї днкїд съ нз вазъ лѣмїна, дрептѣл съѣ. Пѣпъ кѣнд съ оспѣтѣм пре стрейнї, ватжокорїнд пе аї пощрїї? доаръ пої сѣптем хотърѣдї нѣмаї спре а да, їаръ спре а лѣа нїчї кѣнд? Аї пощрїї днвѣдацї че съ факъ? кѣм съ трѣїаскъ? съ се дѣкъ днтрѣ алте пѣрдї а лѣшї? Рѣшїне съ не фїе! Ної зрѣм пе аї пощрїї, пої не сѣкрѣм де лїмва поастрѣ, сѣѣ де шї о днтревїнцѣм, нз не гѣндїм ла кѣрѣденїа еї, чї о местекѣм кѣм пе вїне ла гѣрѣ, почїндѣво, сѣврѣндѣво, днпепѣндѣво акъшї днтрѣн кїн, акъшї днтрѣ алтѣл, токѣта нрекѣм факъ сѣтенїї пощрїї пе аїчї, днпї-

стрїкѣндѣшї вестїнїтеле къ дешевїте петече фабрїкате ла стрейнї. Апої нз шїї тѣ ромъне, къ де нз аї преоциї днзестрациї къ кѣвїнчоаселе кѣпошїнѣ, де нз аї даскълї харничи, ачееа ста ѣ нѣмаї планѣл сѣрвїлор ачелора пе карї тѣ дї хрѣнещї, ка съ нз цї се дешкїдѣ окї съ везї дрептѣл тѣѣ; дакъ аї врѣн даскал харниѣ, те дндеашнѣ, те сѣѣтѣїеще спре перїреа та, ка сѣл пепѣчїещї, сѣл печїнстещї, пѣпъ че пе зртѣ те тѣрѣ днтрѣ атѣта, кѣт спре рѣѣл тѣѣ дн шї скоциї дн лок къ рѣшїнеа чеа маї маре, ка пе отѣл чел маї перїкѣлос; есте! аша! есте! къ адеврѣрат перїкѣлос, днсъ нз пентрѣ тїне; чї пентрѣ чеї че рѣпеск сѣдоарѣа та, дрептѣл тѣѣ; пентрѣ къ де веї авеа преоциї шї даскалї харничи дешѣндѣл, а тѣнчї поате зїче орї чїне: къ е нациа лѣмїнатѣ, кълївїтѣ, шї ешїтѣ дн рѣндѣл алтор нациї европене: отѣл лѣмїнат шїе, кѣпоаше шї прїчене дн кѣт съ опореze пе алтѣл, шї днкът пе сїне; ачееа е кѣвса їзвїте ромъне, къ пѣрїптеле протопопѣл тѣѣ чел сѣрвѣск те сѣѣтѣїеще, те ндеашнѣ съ сѣкрѣвещїї пе лѣмїнѣторїѣл тѣѣ, пе фѣндаторѣл сѣѣ днтемееторїѣл ферїчїреї тале.

— Съ тречет маї департе, къ пе преа аватем дела лѣкрѣ! Семїнарїї пентрѣ клерїчї такар че пѣ ар коста съ днтемеет, дн кѣт жпнїтеа спре преодїе менїтѣ съ афле тоате челе тревънчоасе, шї ла сѣкрїшїтѣл кѣрѣлвї де днвѣдѣтърѣ съ теаргѣ дрепт ла парохїе пе маї фїндѣлїпсъ де пощїторї, де рекомѣндаторї, къ тоате ачесте пе отѣл сїмѣторїѣ дн сѣпърѣ шїл факъ пѣпорокос. Клерїкѣл чел де акъта сїрїманѣл нз е дешѣл къ шїѣ келтѣїт фрадеда вѣрстѣ шї авереа ла шкоалѣ, чї дѣпъ ачееа шї че їаѣ маї рѣмас, тревъїе съ деа пентрѣ рекомѣндацїе; съ плѣтеаскъ таксе пентрѣ де поѣ зѣкѣтеле ексамене, шї съ се днсоаре (маї вѣртос де е дїнтрѣ чеї маї вѣнї) дѣпъ воїа рекомѣндаторїлор, къ алтїнїтре, паче, е трекут къ ел, поате сѣшї кѣтѣ алте мїжлоаче спре цїперѣа вїециї. Амѣрѣтѣл клерїк кѣнд се vede одатѣ преот, аѣ рѣмас ка папѣл, апої цїпъсе ла вїацѣ дѣлче! (?). Ачееа е кѣвса цѣпералѣ, пентрѣ каре преоциї пощрїї сѣнт пѣлциї дн фѣцѣ, голї ка ваї де еї, вестїнїтеле фѣрѣ рѣндѣїалѣ, костѣл слав, овосїциї де лѣкрѣл тѣнїлор, днвѣдѣтѣра зрѣск, пе сѣкрѣт тоате фїнд контра ащептърїї лор ла кареа пѣзвїаѣ дн шкоалѣ, маї пе зртѣ дешперѣнд се даѣ къ тоѣл сѣѣ гѣберѣл лѣї Вахѣс.

Днвѣдѣтърїле прѣнчїлор съ фїе ашезате дн сѣфера лор, нз дн сѣфера теолоцилор. —

Domnїї депътациї авѣнд зпеле ка ачесте днаите пѣсе, къ адеврѣрат къ вор шїї дрепт шї кѣвїнчос днтревїнца кїетареа са.

Domnѣле редактор! вїне воеще днтрѣ зпѣл дн N-рїї фїеї D-тале а пѣвїка ачѣастѣ скрїере, шї де се поате кѣт де днгрѣв, къ ам преа днгрѣзїат. — Апої комѣндѣндѣмъ къ кѣзѣтѣ оменїе рѣмѣн дн Логож, 16. Маїѣ к. в. 1844.

Ал Domnїеї Тале

зпѣл дїнтрѣ авонаци

A. M.